

**UCHWAŁA NR XVIII/424/25
RADY MIASTA KRAKOWA**

z dnia 15 stycznia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa
na lata 2025 – 2028 pn. „Bezpieczny Kraków”.**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 15 i art. 12 pkt 9b w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa na lata 2025 - 2028 pn. „Bezpieczny Kraków” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Traci moc uchwała nr LXXVI/2139/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa na lata 2022 – 2024 pn. „Bezpieczny Kraków”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady
Miasta Krakowa

Iwona Chamielec

„Bezpieczny Kraków”

Program poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa na lata 2025-2028

Spis treści

Załącznik do uchwały	1
I.Uzasadnienie potrzeby opracowania Programu.	3
II.Argumentacja wyszczególnionych obszarów.....	7
i. Obszar BEZPIECZNY RUCH DROGOWY.....	7
ii.Obszar MIEJSKA SYNERGIA.....	8
iii.Obszar CYBERBEZPIECZEŃSTWO	9
III.Podstawowe parametry Programu.....	10
IV.Diagnoza - stan poziomu bezpieczeństwa jako element wyjściowy do Programu „Bezpieczny Kraków” na lata 2025-2028.....	11
V.Ewaluacja Programu „Bezpieczny Kraków” za lata 2022-2024.	17
VI.Cele i wskaźniki Programu.	19
VII.Ewaluacja i koordynacja Programu.....	25
VIII.Finansowanie Programu.....	26
IX.Ryzyka dla Programu.	27
X.Interesariusze Programu.	28

I. Uzasadnienie potrzeby opracowania Programu.

Przemiany, jakie zaszły w Polsce w ciągu ostatnich trzech dekad, nie pominęły tak kluczowego obszaru jak bezpieczeństwo. Wraz ze wzrostem standardu życia, obywatele mają coraz większe oczekiwania dotyczące poczucia bezpieczeństwa, które obejmuje nie tylko ochronę integralności terytorialnej czy nienaruszalności granic, ale także codzienne bezpieczeństwo w domu, pracy oraz w przestrzeni publicznej. Współczesne zagrożenia są zróżnicowane – mogą wynikać z klęsk żywiołowych, terroryzmu, katastrof technicznych związanych z rozwojem cywilizacyjnym (tzw. cyberataków), a także lokalnych działań przestępczych. W obliczu tych wyzwań, dobrze funkcjonujące państwo musi być przygotowane na reakcję w różnych, nawet skrajnych i nieprzewidzianych sytuacjach. Odpowiedzialność za stworzenie systemu bezpieczeństwa spoczywa zarówno na administracji rządowej, jak i samorządowej. Dbanie o ochronę ludzi i mienia jest kluczowym elementem, który wpływa nie tylko na jakość życia, ale także na rozwój gospodarczy i społeczny. W przypadku zagrożenia, państwo oraz miasto powinno niezwłocznie podjąć działania prewencyjne, neutralizacyjne lub naprawcze, aby zapewnić obywatelom poczucie bezpieczeństwa.

W odpowiedzi na współczesne zagrożenia, miasta muszą dążyć do uzyskania odpowiedniego poziomu odporności (tzw. *resilient city*), aby skutecznie radzić sobie z wyzwaniami. Podstawą Programu „Bezpieczny Kraków” jest dostosowanie działań władz samorządowych do rosnących oczekiwań społecznych w zakresie bezpieczeństwa. Program ten koncentruje się na przeciwdziałaniu zagrożeniom w sferze publicznej i jest jednym z wielu realizowanych już projektów na terenie Miasta, które zmierzają do ustabilizowania dość wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Krakowie.

Program "Bezpieczny Kraków" obejmuje jedynie część działań w zakresie bezpieczeństwa realizowanych przez samorząd, natomiast za bardziej twarde obszary odpowiadają właściwe służby i instytucje. Miasto na prawach powiatu wykonuje zadania administracji reglamentacyjno-porządkowej, takie jak zapewnianie porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpożarowej, a także obowiązki związane z ochroną zdrowia, transportem drogowym, infrastrukturą, ochroną środowiska, przeciwpowodziową oraz obronnością. Zgodnie z ustawami o samorządzie gminnym i powiatowym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców jest zadaniem własnym gminy, a na poziomie ponadgminnym – powiatu¹. W obliczu różnorodnych zagrożeń miasto musi efektywnie realizować te zadania we współpracy z instytucjami takimi jak Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Państwowa Straż

¹ Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 107.)

Pożarna, Krakowskie Pogotowie Ratunkowe, Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Nadzoru Budowlanego oraz inne służby. Koordynacją tych działań zajmuje się Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa².

Narzędziem umożliwiającym planowanie i koordynację wspólnych działań podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców oraz utrzymanie porządku publicznego na terenie miasta jest **program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego**, uchwalany na podstawie art. 12 pkt 9b w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Rada Miasta Krakowa uchwaliła 22 grudnia 1999 roku pierwszy Program poprawy bezpieczeństwa „Bezpieczny Kraków”, który był jednym z pionierskich tego typu programów w Polsce. Powstał on w odpowiedzi na niskie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców w wyszczególnionych obszarach i rosnącą przestępczość. W ciągu dwudziestu pięciu lat jego obowiązywania poziom bezpieczeństwa w mieście znacząco się poprawił – wzrosła efektywność służb, a liczba przestępstw spadła. Zmieniła się również struktura przestępczości, a mieszkańcy zaczęli odczuwać większe poczucie bezpieczeństwa. Te zmiany sprawiły, że program wymagał aktualizacji.

Zważając na analizy i doświadczenia ostatnich lat z realizacji programów bezpieczeństwa w różnych polskich miastach, przyjęto założenie, że powinien on zostać opracowany na określony czas. Otaczający nas świat, ze względu na różne kryzysowe sytuacje z dnia na dzień zmienia się o 180 stopni, co powoduje paraliż i niepewności związane z realizowaniem zaplanowanych działań, które w nowych warunkach mogą nie spełniać swoich pierwotnych celów. Ostatnie dwie edycje Programu (2018-2021 oraz 2022-2024) stanowiły wszechstronne narzędzie, które można było dynamicznie modyfikować w odpowiedzi na bieżące potrzeby, pozwalając jednocześnie na skoncentrowanie uwagi na kluczowych aspektach życia społecznego wymagających poprawy w kwestii bezpieczeństwa.

² Na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa nr 1126/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 roku w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego do zadań Wydziału należą m.in. sprawy koordynacji i nadzoru nad realizowanymi programami poprawy bezpieczeństwa.

WAŻNE!

Wszelkie działania Programu uzupełniają (zamiast zbędnego powielania) pracę służb, inspekcji, straży, a także inspirują i wspierają inne podmioty w realizacji przedsięwzięć na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa. Program "Bezpieczny Kraków" powinien mieć charakter uniwersalny i skoncentrować się na konkretnych obszarach bezpieczeństwa, które odpowiadają aktualnym potrzebom mieszkańców. Istnieje kilka kluczowych argumentów na rzecz takiego podejścia:

- I. **Efektywność i koncentracja zasobów:** Skupiając się na wybranych dziedzinach, Program może skuteczniej alokować zasoby, takie jak czas, środki finansowe i ludzki potencjał. Dzięki temu działania będą bardziej skoncentrowane, co przełoży się na większą efektywność w osiąganiu celów.
- II. **Reagowanie na realne potrzeby mieszkańców:** Program powinien być elastyczny i dostosowywać się do zmieniających się warunków oraz potrzeb społeczności. Dzięki temu może szybciej reagować na nowe wyzwania, takie jak wzrost liczby wypadków drogowych czy potrzeba szkoleń z zakresu pierwszej pomocy, co czyni go bardziej odpowiednim dla mieszkańców.
- III. **Zapobieganie niebezpieczeństwom:** Skupiając się na konkretnych obszarach bezpieczeństwa, Program może aktywnie działać w kierunku prewencji, a nie tylko reakcji na istniejące problemy. Przykładowo, szkolenia z techniki jazdy przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na krakowskich drogach.
- IV. **Zwiększenie świadomości i edukacji:** Program powinien stawiać na edukację mieszkańców w konkretnych dziedzinach, co przekłada się na wzrost ich świadomości o zagrożeniach i możliwościach ich minimalizacji. Działania edukacyjne są kluczowe w budowaniu bezpiecznego środowiska, które nie tylko odpowiada na aktualne potrzeby, ale także zapobiega przyszłym problemom.
- V. **Transparentność i odpowiedzialność:** Uniwersalny charakter Programu sprzyja większej przejrzystości w działaniach i ich wynikach. Mieszkańcy mogą lepiej zrozumieć, jakie konkretne kroki są podejmowane w ramach Programu i jakie korzyści z tego płyną, co buduje zaufanie do władz lokalnych.

Reasumując, Program "Bezpieczny Kraków" ma potencjał, aby stać się skutecznym narzędziem w poprawie bezpieczeństwa, jeśli skupi się na uniwersalnych, ale jednocześnie specyficznych potrzebach mieszkańców, unikając zbędnego powielania działań służb i innych jednostek.

Podstawą tworzenia Programu na lata 2018-2021 oraz 2022-2024 było opracowanie, realizacja i ocena oparte na rzetelnej wiedzy, wynikającej z bezstronnych badań naukowych, ekspertyz oraz wcześniejszych ewaluacji. W celu zidentyfikowania obszarów bezpieczeństwa wymagających interwencji wykorzystano następujące źródła danych: dane statystyczne Policji i Straży Miejskiej Miasta Krakowa, mapy zagrożeń, raporty z badań poczucia bezpieczeństwa, raporty jednostek administracji publicznej, w tym MSWiA, wyniki ewaluacji obecnie realizowanego Programu oraz z innych badań społecznych.

Do prac nad nowym programem zaproszono radnych Miasta Krakowa, ekspertów w poszczególnych dziedzinach, policjantów, strażaków, strażników miejskich, przedstawicieli uczelni oraz innych jednostek miejskich np. MOPS, MCPU. Dokonano również przeglądu wszystkich obowiązujących w mieście programów dotyczących poszczególnych aspektów bezpieczeństwa celem uniknięcia powtórzeń lub rozważenia potrzeby uzupełnienia funkcjonującego programu o nowe elementy.

W trakcie prac Zespołu zadaniowego, powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, który zajmował się przygotowaniem Programu „Bezpieczny Kraków” na lata 2025-2028, zidentyfikowano kluczowe obszary wymagające szczególnej uwagi i konkretnych działań. Te newralgiczne obszary znalazły odzwierciedlenie w poniższych kategoriach:

- I. Obszar **BEZPIECZNY RUCH DROGOWY**, w której będą realizowane zadania, mające na celu *podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego*,
- II. Obszar **MIEJSKA SYNERGIA**, w której będą realizowane zadania, mające na celu *kształtowanie bezpiecznego społeczeństwa lokalnego oraz uświadamianie o zagrożeniach w życiu codziennym*,
- III. Obszar **CYBERBEZPIECZEŃSTWO**, w której będą realizowane zadania, mające na celu *zwiększanie świadomości zagrożeń w sieci oraz minimalizacja strat wynikających z cyberataków*.

II. Argumentacja wyszczególnionych obszarów.

Program "Bezpieczny Kraków" ma charakter taktyczno-operacyjny. Łączy on działania krótkoterminowe z długoterminową strategią poprawy bezpieczeństwa. Jego celem jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, turystów i studentów, skupiając się na prewencji oraz edukacji w określonych dziedzinach merytorycznych. Program opiera się głównie na „miękkich” projektach, takich jak kampanie społeczne, warsztaty i inicjatywy integracyjne, co przyczynia się do poszerzenia bezpieczeństwa w wybranych obszarach miasta, a także wzmacnianie więzi społecznych i odpowiedzialności obywatelskiej.

i. Obszar BEZPIECZNY RUCH DROGOWY

W 2023 roku na krakowskich drogach doszło w sumie do **763 wypadków drogowych**, w których śmierć poniosło **9 osób**, a **791 doznało obrażeń ciała**. Funkcjonariusze odnotowali także **8168 kolizji**³. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2024 roku na krakowskich drogach zanotowano **724 wypadki**, w których **zginęły 3 osoby**, a **782 doznały obrażeń**. Dodatkowo, odnotowano **6172 kolizje**⁴. Te alarmujące dane pokazują, że bezpieczeństwo w ruchu drogowym jest jednym z priorytetów, którym należy się pilnie zająć.

- **Edukacja jako klucz do bezpieczeństwa:** Z doświadczeń realizacji projektów tj. „AutoTraining”, „MotoTraining”, czy też „MotoMeeting Kraków” imprezy plenerowej promującej projekty bezpiecznego ruchu drogowego, wynika, że kierowcy samochodowi i motocykliści, którzy brali udział w kursach doskonalenia techniki jazdy, często podkreślają, że ich umiejętności znacząco się poprawiły, a świadomość przepisów wzrosła. Co więcej, wielu uczestników jest tak zadowolonych z efektów, że regularnie wyraża chęć udziału w kolejnych edycjach szkoleń, chcąc nieustannie doskonalić swoje kompetencje. To pokazuje, że działania edukacyjne są nie tylko potrzebne, ale także skuteczne w podnoszeniu bezpieczeństwa na drogach.
- **Kampanie społeczne:** Organizacja szeroko zakrojonych kampanii społecznych promujących bezpieczną jazdę, z naciskiem na przestrzeganie ograniczeń prędkości, unikanie używania telefonu podczas prowadzenia pojazdu oraz zapinanie pasów bezpieczeństwa, może wzmocnić świadomość kierowców. Kampanie te mogą być skierowane szczególnie do młodych kierowców, którzy częściej wykazują niebezpieczne zachowania na drodze.
- **Zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego:** Bezpieczeństwo na drogach dotyczy nie tylko kierowców samochodów, ale również pieszych, rowerzystów oraz użytkowników coraz popularniejszych w miastach e-hulajnóg. Według raportu Komendy Głównej Policji "Wypadki drogowe w Polsce w 2023 roku", w 264 przypadkach e-hulajnogi były

³ <https://krakow.policja.gov.pl/kr1/aktualnosci/42015,Podsumowanie-2023-roku-na-krakowskich-drogach.html> [dostęp: 08.10.2024 r.].

⁴ KMP w Krakowie (SESPol) [na dzień 18.10.2024 r.]

bezpośrednią przyczyną wypadków. Rosnąca liczba użytkowników tych pojazdów wymaga podjęcia konkretnych działań w celu zwiększenia ich świadomości w zakresie bezpieczeństwa.

ii. Obszar MIEJSKA SYNERGIA

Kraków to miasto o różnorodnej strukturze społecznej, z populacją przekraczającą **800 000 mieszkańców**⁵. Miejska synergia podkreślać będzie, jak ważne są relacje międzyludzkie dla naszego poczucia bezpieczeństwa psychicznego. Kontakt z innymi ludźmi nie tylko wzmacnia poczucie przynależności, ale także buduje pewność siebie w trudnych sytuacjach. W obliczu kryzysów, wsparcie społeczne staje się kluczowe, umożliwiając lepsze reagowanie na wyzwania i tworzenie wspólnoty, w której każdy czuje się bezpieczniej.

- **Zwiększenie solidarności społecznej:** W ramach Miejskiej Synergii program może organizować lokalne spotkania i warsztaty, które pozwolą mieszkańcom na budowanie relacji. Badania pokazują, że w społecznościach, gdzie istnieje silna więź między mieszkańcami, o 30% spadła liczba przestępstw.
- **Edukacja o komunikacji i budowaniu relacji:** Na przestrzeni lat 2022-2024 w ramach dziedziny DIALOG organizowaliśmy szkolenia "#rozmawiajMY" (wcześniej "Akcja Komunikacja"), mające na celu rozwijanie umiejętności komunikacyjnych mieszkańców Krakowa oraz budowanie zaufania i bezpieczeństwa w relacjach. Ankiety po warsztatach pokazały, że 100 % ankietowanych oceniło satysfakcję z uzyskanej wiedzy jako wysoką. Średnia ocen wyniosła 4,8, a 98,4% wskazało ocenę 4 lub 5. Wartość progowa w Programie wynosi 60%, co oznacza, że wskaźnik W38_B został zrealizowany. Co ważne, uczestnicy wyrazili chęć na dłuższe i bardziej rozszerzone szkolenia, co świadczy o ich zaangażowaniu w rozwijanie umiejętności interpersonalnych. Dzięki takim inicjatywom Kraków staje się miejscem, w którym mieszkańcy czują się bardziej zjednoczeni i bezpieczni, co daje szansę na rozbudowanie projektów w kolejnych latach.
- **Budowanie odporności społecznej:** Program może obejmować szkolenia miękkie, które nauczą mieszkańców, jak zachować się w sytuacjach atypowych, a także nagłych, takich jak atak terrorystyczny, zamachy bombowe, czy inne nieprzewidziane zdarzenia. Takie warsztaty nie tylko podniosą świadomość o zagrożeniach, ale także przygotowują mieszkańców na efektywne działania, które mogą uratować życie. Podczas projektów zwrócona zostanie uwaga również na najbardziej newralgiczne obszary bezpieczeństwa dla poszczególnych grup mieszkańców m.in. kobiet, seniorów, rodzin z dziećmi.

⁵ https://strategia.krakow.pl/bank_informacji_o_miescie_i_metropolii/253604,artykul,krakow_w_liczbach_krakow_in_numbers.html [dostęp: 09.10.2024 r.]

iii. Obszar CYBERBEZPIECZEŃSTWO

W dobie cyfryzacji, Kraków nie jest wolny od zagrożeń cybernetycznych. W 2023 roku, według danych Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Krakowie **odnotowano 2267 przestępstw, w których sposobem działania sprawcy było wykorzystanie komputera i Internetu.**

- **Zwiększenie świadomości w sieci:** Program będzie zawierał szkolenia, które nauczą mieszkańców, jak chronić swoje dane osobowe i unikać zagrożeń w sieci. Podczas dotychczasowych szkoleń pn. „#CyberSztuczki” można było zauważyć znaczną grupę uczestników, którzy nie stosują podstawowych zasad bezpieczeństwa, co czyni ich łatwym celem dla cyberprzestępców.
- **Minimalizacja strat:** Szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa mogą pomóc mieszkańcom nie tylko w ochronie przed stratami, ale również w zbudowaniu bardziej odpornej społeczności. Zważając na doświadczenia z obecnie prowadzonych szkoleń, zdarzają się przypadki, gdzie uczestnicy dzwonią do wykonawcy szkoleń i ekspertów, prosząc o radę, ponieważ właśnie zauważyli, że stali się celem potencjalnego oszustwa. Dzięki szybkiemu kontaktowi z ekspertami oraz współpracy z Wydziałem, mieszkańcy zostali skutecznie uchronieni przed możliwymi stratami finansowymi i dalszymi konsekwencjami ataku.

Integracja obszarów **Bezpieczny Ruch Drogowy**, **Miejska Synergia** oraz **Cyberbezpieczeństwo** w Programie "Bezpieczny Kraków" jest nie tylko uzasadniona, ale wręcz niezbędna dla poprawy jakości życia mieszkańców. Każdy z tych obszarów odpowiada na konkretne, zidentyfikowane potrzeby społeczne, a ich skuteczne wdrożenie może znacząco przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa i świadomości w mieście. Wierzymy, że Program jest narzędziem, które może mieć wpływ na zmniejszenie liczby wypadków i przestępstw, ale także do budowy silniejszej i bardziej zintegrowanej społeczności, w której mieszkańcy będą czuć się bezpieczniej i bardziej odpowiedzialnie.

III. Podstawowe parametry Programu.

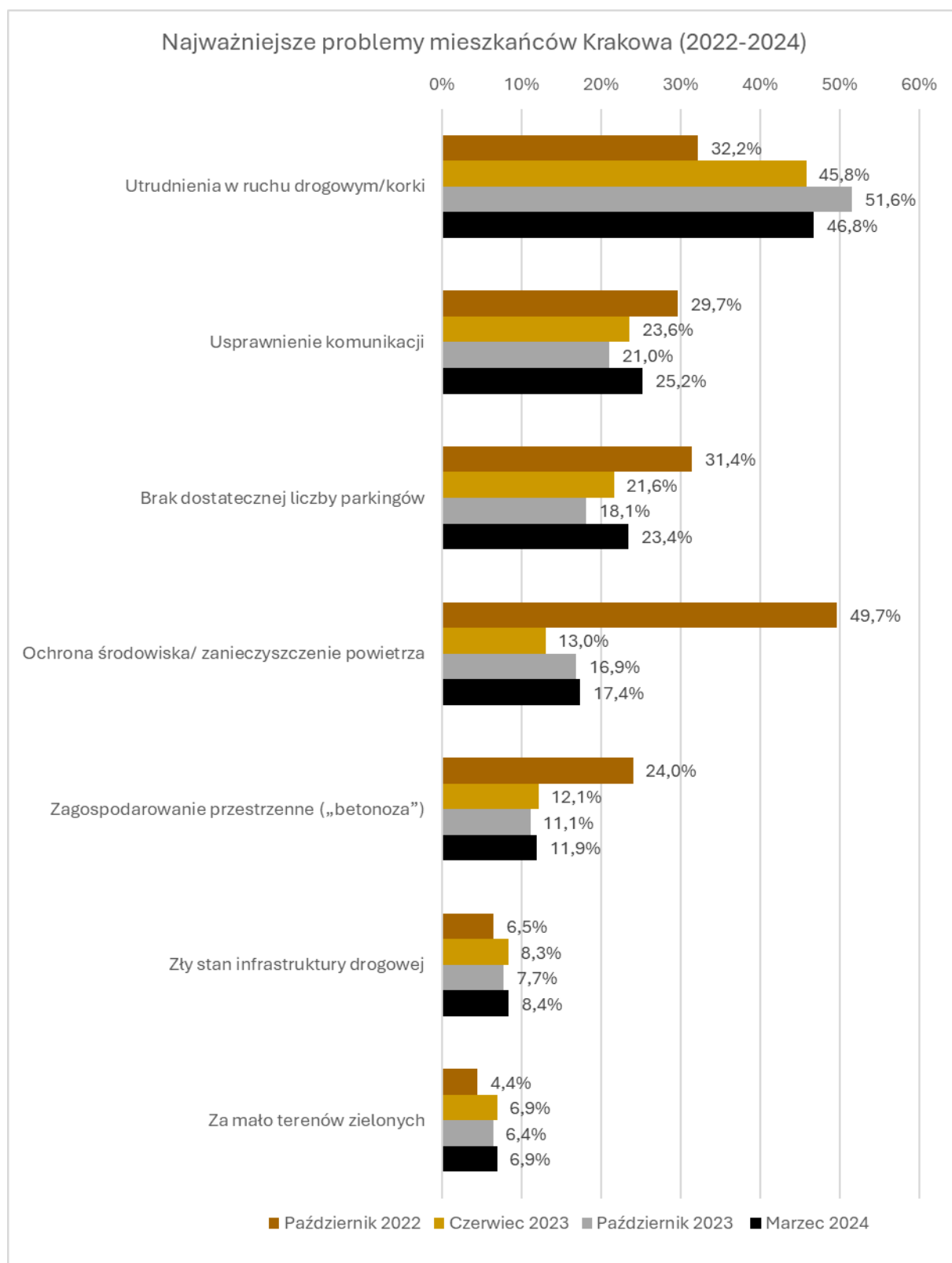
- I. **Kod Programu:** PS/B1/2025.
- II. **Horyzont czasowy Programu:** od momentu uchwalenia Programu do 31 grudnia 2028 r.
- III. **Kierownik Pionu:** Sekretarz Miasta Krakowa.
- IV. **Koordinator Programu:** Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa.
- V. **Powiązanie z Dziedzinami zarządzania:** B – Bezpieczeństwo publiczne, T- Transport.

IV. Diagnoza - stan poziomu bezpieczeństwa jako element wyjściowy do Programu „Bezpieczny Kraków” na lata 2025-2028.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa

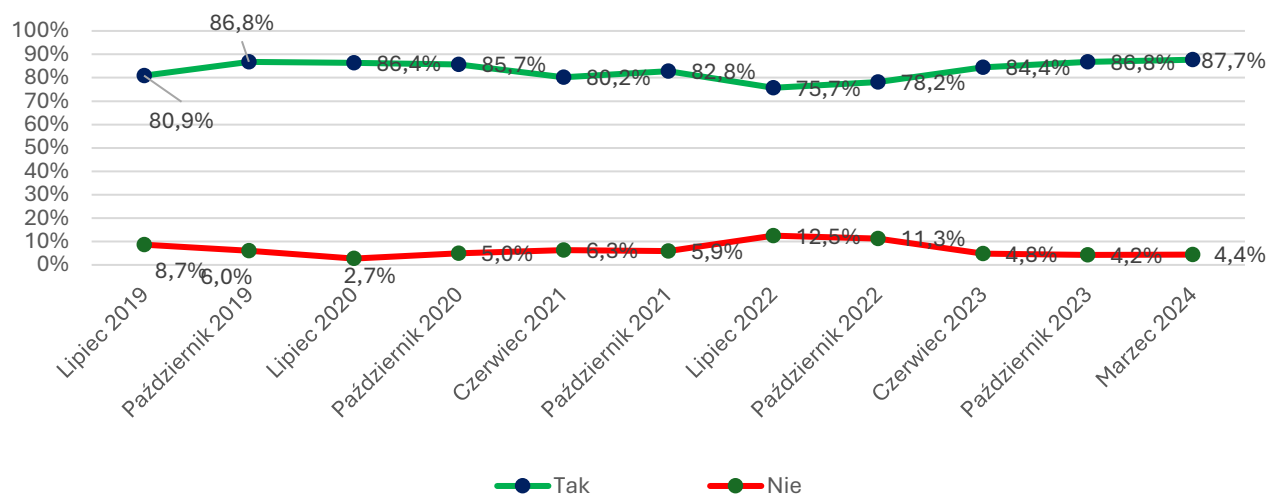
Kraków, od 2013 r. realizuje corocznie w cyklu wiosna – jesień, badania poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, przeprowadzane metodą wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo (CATI - ang. Computer Assisted Telephone Interview). Jest to jedna z podstawowych technik dla metody sondażowej. Badania te przeprowadzane są na próbie co najmniej 1800 respondentów – pełnoletnich mieszkańców Krakowa. W każdej z dzielnic Krakowa realizuje się minimum 100 ankiet. W celu zapewnienia reprezentatywności próba zostaje zważona przy uwzględnieniu następujących zmiennych: płeć, wiek oraz dzielnica. Badania wykonuje niezależny od Urzędu Miasta podmiot, wybierany w trybie ustawy o zamówieniach publicznych. Każdorazowy raport z badania połączony z analizą wyników pozwala na zobrazowanie trendów i podejmowanie odpowiednich działań.

Prowadzone dwukrotnie w ciągu roku badania, na przestrzeni lat wskazują na sukcesywną poprawę poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa. Przykładowo, w 2013 r. krakowianie wśród najważniejszych problemów Miasta, na pierwszym miejscu wymieniali „bezpieczeństwo” (30% badanych). W kolejnych latach ten wskaźnik sukcesywnie malał, by np. w badaniach z 2019 r. osiągnąć zaledwie 2,7%, sytuując „bezpieczeństwo” na skali problemów Krakowa na miejscu 12. Wg najnowszych danych z kwietnia 2024 r. znajduje się ono na 16 miejscu z wynikiem 3,1%.

Wykres 1. Najważniejsze problemy mieszkańców Krakowa (kwiecień 2024). Badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa. Raport z badania zrealizowanego przez BBS Obserwator, Kraków, kwiecień 2024.

Wskaźnik poczucia bezpieczeństwa od kilku lat pozostaje na bardzo wysokim poziomie – w najnowszym pomiarze (kwiecień 2024) 87,7% ankietowanych uznało, że Kraków jest bezpiecznym miastem. Wyniki te zbieżne są z ocenami bezpieczeństwa w Polsce realizowanymi co roku w czerwcu przez CBOS – tegoroczne wyniki wskazywały, że 82% uznaje Polskę za kraj bezpieczny, a w porównaniu do zeszłego roku ocena ta spadła o 3 punkty procentowe. Zaledwie 6,3% badanych ma odmienne zdanie i uważa, że Kraków nie jest bezpieczny.

Wykres 2: Opinia na temat bezpieczeństwa w Krakowie – badania dotyczące poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa. Raport z badania zrealizowanego przez BBS Obserwator, Kraków, kwiecień 2024

W opinii zdecydowanej większości respondentów dzielnica, w której mieszkają jest bezpieczna. Takie odczucia zadeklarowało w badaniu z kwietnia 2024 r. 89,3% badanych. Przeciwnie zdanie na temat bezpieczeństwa w dzielnicy zamieszkania wyraża 5,4% ankietowanych. Uwzględniając podział na dzielnice można jednak dojść do wniosku, że we wszystkich dzielnicach ich mieszkańcy czują się bezpiecznie w ciągu dnia. Właściwie corocznie ponad 90% ankietowanych deklaruje, że czują się bezpiecznie w swojej okolicy w ciągu dnia. Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa obrazuje wskaźnik W39_B Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – Bezpieczny Kraków.

Od lipca 2019 r. w kwestionariuszu znajduje się siedem dodatkowych pytań mierzących poczucie bezpieczeństwa w innych kontekstach: podróże rowerowe po mieście, przemieszczanie się pieszego po mieście, obywatelskie wsparcie służb porządkowych, znajomość oraz chęć podjęcia działań z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej w razie konieczności. Kwestionariusz badawczy zawiera także blok pytań dotyczący działań Miasta w zakresie dbałości o bezpieczeństwo mieszkańców. Zdaniem 60,2% badanych w edycji z kwietnia 2024, władze lokalne w Krakowie dbają o bezpieczeństwo swoich mieszkańców, a 9,9% ankietowanych ma odmienne zdanie w tej kwestii.

Szczegółowy rozkład odpowiedzi przedstawia tabela:

Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że władze lokalne dbają o bezpieczeństwo mieszkańców Krakowa.	Czerwiec 2023		Październik 2023		Marzec 2024	
	N	%	N	%	N	%
Odpowiedzi pozytywne razem	1009	56,0%	1020	56,7%	1083	60,2%
Zdecydowanie się zgadzam	180	10,0%	211	11,7%	223	12,4%
Raczej się zgadzam	829	46,0%	809	44,9%	860	47,8%
Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	367	20,4%	372	20,7%	349	19,4%
Raczej się nie zgadzam	156	8,7%	126	7,0%	124	6,9%
Zdecydowanie się nie zgadzam	57	3,2%	65	3,6%	54	3,0%
Trudno powiedzieć	213	11,8%	217	12,1%	190	10,6%
Ogółem	1802	100,0%	1800	100,0%	1800	100,0%

Z przywołanymi powyżej pozytywnymi odczuciami mieszkańców dotyczącymi bezpieczeństwa, koreluje radykalny spadek przestępczości na przestrzeni lat. Dla przykładu, w 2002 roku w Krakowie przestępstw stwierdzonych ogółem odnotowano 46 276 przy wykrywalności 29,3%, w 2017 roku przestępstw tych było 20 302 przy wykrywalności 57,5%, zaś w roku 2019 odnotowano 19 476

przestępstw stwierdzonych przy wykrywalności 59,3%. Rok 2023 zamknął się liczbą 24 511 przestępstw i wykrywalnością na poziomie 68,6%. Skalę przestępstw na terenie miasta Krakowa obrazuje wskaźnik *W2_B Liczba przestępstw stwierdzonych na 100 tys. mieszkańców*.

Oczywiście ten kompleksowy spadek wskaźników w dziedzinie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa nie jest przypadkowy. W ciągu ostatnich kilkunastu lat rola Miasta jako jednego z kluczowych uczestników procesu zapewnienia porządku i bezpieczeństwa wzrosła niepomrotnie. Nakłady finansowe przeznaczone na bezpieczeństwo zwiększyły się kilkukrotnie, podjęto nowe zadania o charakterze doraźnym i długofalowym służące bezpośrednio odczuwalnej poprawie bezpieczeństwa. Zbudowano m.in. nowoczesny system monitoringu wizyjnego, stworzono od podstaw unikalne w skali kraju narzędzie informatyczne wspomagające realizację zadań związanych z bieżącą analizą stanu bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa w Krakowie pod nazwą „Mapa Bezpieczeństwa Miasta Krakowa”, rozbudowano infrastrukturę służb mundurowych. Systematyczne doposażanie ze środków finansowych miasta służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa w nowoczesny sprzęt i narzędzia pracy, realnie wpłynęło na poprawę jakości pracy, skrócenie czasu dotarcia z interwencją, zwiększenie skuteczności w zwalczaniu najbardziej uciążliwych przestępstw i wykroczeń. Równolegle zmieniły się społeczno-prawne uwarunkowania, modyfikacji uległy oczekiwania i odczucia mieszkańców, nastąpiły zmiany w przepisach prawa, ewoluowała struktura przestępczości, powstały nowe rozwiązania techniczne. Wszystko to odczuwalnie pozytywnie wpłynęło na stan bezpieczeństwa jaki obecnie obserwujemy.

Konstruując Program „Bezpieczny Kraków” na lata 2022-2024 wzięto pod uwagę badania CBOS z roku 2019, z których wynika, że zjawisko uprzedzeń jest dostrzegane przez Polaków. Z wypowiedziami, które obrażały innych ze względu na takie cechy, jak rasa, kolor skóry, wyznanie (lub jego brak), narodowość, pochodzenie etniczne, orientacja seksualna, płeć, wiek czy niepełnosprawność zetknęło się niemal 57% ankietowanych, a 15% została obrażona ze względu na którąś z wymienionych wcześniej cech.⁶ Jednakże nadal brakuje całościowych raportów podsumowujących skalę przestępstw z nienawiści. Wiele opracowań, w tym badania Rzecznika Praw Obywatelskich wskazuje, że rzeczywista skala przestępstw z nienawiści w Polsce jest niedoszacowana i tylko 5% jest zgłaszane policji⁷. Z tych względów Program „Bezpieczny Kraków” buduje narzędzie do przeciwdziałania mowie nienawiści i prowadzenia idei równości oraz wzajemnego szacunku.

Przestępstwo z nienawiści to zabroniony w polskim prawie czyn motywowany uprzedzeniami, a więc popełniony tylko dlatego, że osoba, przeciwko której jest wymierzony, ma cechę odróżniającą ją od sprawcy i często wyróżniającą ją z większości otaczającego społeczeństwa. Przykładami przestępstw motywowanych nienawiścią mogą być: przemoc fizyczna, wyzwiska, groźby, niszczenie mienia, podpalenia – o ile ich przyczyną była nienawiść do osoby spowodowana np. jej kolorem skóry, pochodzeniem narodowym,

⁶ https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2019/K_139_19.PDF

⁷ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/jedynie-5-przestepstw-motywowanych-nienawiscia-jest-zglaszanych-na-policje-badania-rpo-i-odihrobwe>

etnicznym czy wyznawaną przez nią religią. Sposób działania sprawców przestępstw motywowanych nienawiścią jest charakterystyczny i zazwyczaj polega na: znieważeniu w kontakcie bezpośrednim, groźbach, użyciu przemocy, okrzykach, flagach, gestach lub transparentach, zniszczeniu mienia, plakatach, ulotkach, wlepkach, publikacjach, artykułach, zakłócaniu zgromadzeń lub spotkań, naruszaniu nietykalności.

Komenda Miejska Policji w Krakowie podaje, że w okresie styczeń – wrzesień 2021 odnotowano 22 przestępstwa motywowane nienawiścią. W analogicznym okresie ubiegłego roku przestępstw takich było 21, natomiast w 2019 roku stwierdzono 33. przestępstwa z nienawiści.

Reasumując, Program poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa pn. „Bezpieczny Kraków” jest jednym z narzędzi, które mają za zadanie utrzymać wypracowany przez lata poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego w wybranych obszarach, a przede wszystkim sprostać wyzwaniom, jakie stawia rozwój społeczeństwa, infrastruktury oraz technologii, które niosą za sobą również negatywne konsekwencje w postaci nowych rodzajów zagrożeń i przestępstw. Zidentyfikowane obszary na lata 2025-2028, wymagające konkretnych działań znajdują swoje odzwierciedlenie w poniżej wymienionych celach szczegółowych oraz wskaźnikach ich realizacji.

V. Ewaluacja Programu „Bezpieczny Kraków” za lata 2022-2024.

Program „Bezpieczny Kraków” jest objęty stałym monitoringiem oraz coroczną ewaluacją, która służy podsumowaniu realizowanych projektów, analizie osiągniętych wyników oraz ocenie ich wpływu na poprawę bezpieczeństwa i jakość życia mieszkańców. Proces ten, prowadzony przez niezależny podmiot zewnętrzny, tym samym pozwala na rzetelną ocenę efektywności działań oraz identyfikację obszarów wymagających usprawnienia. Dzięki regularnej ewaluacji możliwe jest wprowadzanie odpowiednich korekt i udoskonaleń w kolejnych edycjach Programu, co zapewnia jego ciągły rozwój i dostosowanie do zmieniających się potrzeb społeczności. Poniżej przedstawiono wnioski z poszczególnych lat ostatniej edycji Programu.

Rok 2022:

Program "Bezpieczny Kraków" w 2022 roku wyróżniał się różnorodnością działań, które były starannie dostosowywane do aktualnych potrzeb mieszkańców. Inicjatywy obejmowały szerokie spektrum zagadnień, od edukacji w zakresie pierwszej pomocy, poprzez szkolenia z bezpiecznej jazdy, aż po działania związane z bezpieczeństwem w Internecie. Program nieustannie ewoluował, wzbogacając projekty o nowoczesne podejścia do kwestii bezpieczeństwa, co pozwalało na jeszcze lepsze reagowanie na zmieniające się wyzwania w mieście. Mimo rosnącej rozpoznawalności Programu, zwrócono uwagę na potrzebę dotarcia do osób mniej aktywnych w social mediach. Kluczowym elementem było dopasowanie form promocji do charakterystyki odbiorców, a regularne promowanie treści, takich jak filmy i podcasty, przyczyniało się do utrzymania ich popularności.

Pomimo wysokiego poczucia bezpieczeństwa w szkołach, uczniowie i nauczyciele często byli świadkami przemocy psychicznej. Nauczyciele, choć radzili sobie w trudnych sytuacjach, wskazali na potrzebę dalszych szkoleń z zakresu budowania relacji opartych na szacunku i rozwiązywania konfliktów. Szkoły wymagają dalszych działań edukacyjnych, szczególnie w zakresie komunikacji, tolerancji i bezpieczeństwa w Internecie oraz na terenie szkoły. Zgłoszono także propozycje działań na rzecz bezpieczeństwa, m.in. edukację dotyczącą parkowania oraz jazdy defensywnej i precyzyjnej, przewożenia dzieci, bezpieczeństwa pieszych, rowerzystów i osób na hulajnogach, a także edukację seniorów w zakresie oszustw. Zauważono również potrzebę zwiększenia liczby uczestników szkoleń, aby więcej osób miało możliwość wzięcia w nich udziału⁸.

Po analizach wewnątrz zespołu koordynującego tj. Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK podjęto decyzję o rozpoczęciu współpracy z wybranymi Centrami Aktywności Seniorów, by lepiej dotrzeć do docelowej grupy odbiorców przyszłościowych projektów.

⁸ Wnioski pochodzące z dokumentacji pt. „Ewaluacja i monitoring Programu <<Bezpieczny Kraków>> - Raport podsumowujący rok 2022”, stworzonej przez Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.

Rok 2023:

Warsztaty i szkolenia realizowane w ramach Programu „Bezpieczny Kraków” w roku 2023 spotkały się z dużym zainteresowaniem, a ich uczestnicy ocenili je bardzo pozytywnie, co potwierdzają zarówno wyniki ankiet, jak i opinie partnerów zaangażowanych w realizację. Kluczowy dla sukcesu okazał się dobór kompetentnej kadry szkoleniowej. Realizacja Programu w 2023 roku wykazała, że „Bezpieczny Kraków” to elastyczne narzędzie, które sprawnie reaguje na zmieniające się potrzeby. Elastyczność oraz wieloaspektowość działań uznano za jedno z głównych atutów przedsięwzięcia, co potwierdziły również badania jakościowe. W szkołach krakowskich zarówno uczniowie, jak i nauczyciele oceniają poziom bezpieczeństwa na dość wysokim poziomie, choć często spotykają się z przypadkami przemocy psychicznej, takimi jak wyzwiska czy problemy w relacjach między uczniami a nauczycielami. Aż 70% nauczycieli deklaruje, że potrafi radzić sobie w trudnych sytuacjach, ale jednocześnie zgłaszają potrzebę dalszego doskonalenia umiejętności w zakresie rozwiązywania konfliktów oraz budowania relacji opartych na wzajemnym szacunku, przy jednoczesnym utrzymaniu autorytetu. Brak szacunku, zrozumienia i tolerancji pomiędzy nauczycielami, uczniami i rodzicami to problem, który wymaga dalszej pracy.

Szkoła i jej otoczenie są obszarami, gdzie niezbędne są dalsze działania edukacyjne, szczególnie w zakresie rozwijania umiejętności komunikacji, empatii, tolerancji oraz podnoszenia świadomości dotyczącej bezpieczeństwa w Internecie i na terenie szkoły. Warto rozważyć zwiększenie liczby grup szkoleniowych, aby jak najwięcej osób mogło skorzystać z oferowanych programów, co może przyczynić się do dalszej poprawy atmosfery i bezpieczeństwa w szkołach⁹.

Rok 2024:

Za rok 2024 nie można jeszcze przedstawić konkretnych danych z ewaluacji Programu, ponieważ zadania są w trakcie realizacji. Ze względu na nieukończone projekty, nie da się jednoznacznie wyciągnąć wniosków. Sposób realizacji celów Programu jest jednak podobny do lat ubiegłych, co pozwala zakładać, że efekty będą zgodne z dotychczasowymi wynikami. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona po zakończeniu bieżącej edycji i przedstawiona w końcowym raporcie za rok 2024.

⁹ Wnioski pochodzące z dokumentacji pt. „Ewaluacja i monitoring Programu <<Bezpieczny Kraków>> - Raport podsumowujący rok 2023”, stworzonej przez Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.

VI. Cele i wskaźniki Programu.

CEL OGÓLNY: UTRZYMANIE POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE MIASTA KRAKOWA.

Trwałe utrzymanie osiągniętego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, obejmującego zarówno bezpieczeństwo obiektywne, jak i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, studentów, przedsiębiorców oraz turystów w Krakowie, będzie głównym celem Programu „Bezpieczny Kraków” na lata 2025–2028, realizowanym poprzez:

- zintegrowanie działań wydziałów i jednostek miejskich, Policji, miejskich służb i straży, organizacji pozarządowych, uczelni oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom obiektywnego i subiektywnego bezpieczeństwa;
- rozwijanie wiedzy i motywacji w zakresie właściwych reakcji na zagrożenia w mieście, zwłaszcza poprzez prowadzenie praktycznych warsztatów i szkoleń;
- kształtowanie kultury dialogu w społeczeństwie, która służy integracji społecznej, łagodzeniu konfliktów między różnymi grupami, promowaniu równości i przeciwdziałaniu mowie nienawiści, jak też gotowości do wzajemnej pomocy (np. rowerzyści i piesi, rówieśnicy, osoby starsze i młodzież),

tak, aby osiągnąć następujące CELE SZCZEGÓŁOWE:

Cel szczegółowy I: Podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego.

Cel szczegółowy II: Zwiększenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej oraz udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.

Cel szczegółowy III: Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w sieci.

Cel szczegółowy IV: Promocja Programu wśród mieszkańców Krakowa.

WSKAŹNIKI PROGRAMU:

Naszym zadaniem, jako Miasta, jest tworzenie bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni, w której mieszkańcy, turyści i studenci będą mogli czerpać satysfakcję z życia społecznego. Kiedy ludzie czują się spełnieni, szczęśliwi i zintegrowani ze swoim otoczeniem, umożliwia to budowanie **poczucia bezpieczeństwa (wskaźnik W39_B)** oraz komfortu. Taka przestrzeń sprzyja rozwojowi społeczności, w której każdy może czuć się bezpiecznie i godnie na co dzień.

Wskaźnik Programu mierzony w określonych dziedzinach, wyznaczonych w poniższych celach szczegółowych:

W39_B Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – Bezpieczny Kraków*

Cel szczegółowy:	Wskaźnik:
I. Podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego	W43_B Poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy w szkoleniach, warsztatach z zakresu doskonalenia techniki jazdy oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym – BEZPIECZNY RUCH DROGOWY BK.
II. Zwiększenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej oraz udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.	W44_B Poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy w projektach, szkoleniach, warsztatach z zakresu kształtowania bezpiecznego społeczeństwa – MIEJSKA SYNERGIA BK.
III. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w sieci	W45_B Poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy w szkoleniach, warsztatach z zakresu zwalczania zagrożeń w sieci – CYBERBEZPIECZEŃSTWO BK.
IV. Promocja Programu wśród mieszkańców Krakowa	W36_B Poziom znajomości/rozpoznawalności Programu "Bezpieczny Kraków".

** Wskaźnik W39_B, czyli Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – Bezpieczny Kraków, jest elementem Programu "Bezpieczny Kraków". Weryfikuje skuteczność działań w wybranych dziedzinach Programu, umożliwiając bieżącą ocenę oraz dostosowanie strategii do potrzeb mieszkańców i zmieniających się wyzwań w zakresie bezpieczeństwa konkretnych obszarów.*

Cel szczegółowy I: Podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego.

L.P.	Cel operacyjny:	Tak, aby:	Proponowane metody działań:	Grupa docelowa:
1.	zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	podnosić poziom świadomości o możliwych konsekwencjach nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego oraz promować bezpieczne zachowania na drodze	organizacja imprez plenerowych, kampania społeczna	mieszkańcy Krakowa, w tym użytkownicy krakowskich dróg
2.	zwiększenie kompetencji kierowców pojazdów mechanicznych	poszerzyć wiedzę dotyczącą bezpiecznych zachowań na drodze oraz doskonalić technikę jazdy	szkolenia, warsztaty	mieszkańcy Krakowa, w tym kierowcy samochodowi oraz motocykliści
3.	zwiększenie kompetencji kierujących hulajnogami / hulajnogami elektrycznymi oraz Urządzeniami Transportu Osobistego (UTO)	pogłębić świadomość przepisów prawnych regulujących jazdę hulajnogami oraz UTO / hulajnóg / hulajnóg elektrycznych oraz promować bezpieczne zachowania na drodze	kampania społeczna, lekcje edukacyjne, cykl podcastów	mieszkańcy Krakowa, w tym użytkownicy UTO / hulajnóg / hulajnóg elektrycznych
4.	zwiększenie kompetencji i bezpieczeństwa rowerzystów (w tym rowery elektryczne)	poszerzyć wiedzę o przepisach ruchu drogowego regulujących jazdę na rowerze / rowerze elektrycznym oraz promować bezpieczne zachowania na drodze	szkolenia, kampania społeczna	mieszkańcy Krakowa, w tym rowerzyści

Przykładowe projekty:

- Szkolenia dla kierowców samochodowych, posiadających prawo jazdy kat. B,
- Szkolenia dla motocyklistów, posiadających prawo jazdy kat. A oraz A1, A2 (dla kierowców w wieku min. 18 lat),
- Kampania społeczna o rowerzystach i dla rowerzystów,
- Impreza plenerowa promująca projekty z dziedziny Bezpieczny Ruch Drogowy,
- Cykl podcastów / materiałów filmowych, promujących bezpieczne zachowania użytkowników UTO.

Cel szczegółowy II: Zwiększenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej oraz udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.

L.P.	Cel operacyjny:	Tak, aby:	Proponowane metody działań:	Grupa docelowa:
1.	poprawienie komunikacji międzyludzkiej, w tym międzypokoleniowej oraz budowanie więzi w grupie rówieśniczej poprzez pracę zespołową	podnosić poziom bezpieczeństwa, w tym psychicznego, integrować społeczność lokalną, podnieść poziom wrażliwości dotyczący wzajemnych odczuć i potrzeb oraz wspólnie dążyć do realizacji zaplanowanych celów	warsztaty, spotkania integracyjne, projekty społeczne, gra terenowa	mieszkańcy Krakowa, w tym uczniowie krakowskich szkół, młodzież oraz seniorzy
2.	podniesienie poziomu świadomości i umiejętności mieszkańców w zakresie reagowania na nagłe zagrożenia	wzmocnić wiedzę na temat bezpieczeństwa wśród mieszkańców poprzez naukę praktycznych działań w nietypowych sytuacjach w życiu codziennym	szkolenia, zajęcia edukacyjne	mieszkańcy Krakowa
3.	wzmocnienie bezpieczeństwa zdrowia psychicznego	budować wspierającą kulturę współpracy międzyludzkiej, podnieść kompetencje wewnętrznego poznania siebie oraz poznać różne procesy samorozwoju	webinary, zajęcia edukacyjne, cykl podcastów, konferencje	mieszkańcy Krakowa, w szczególności nauczyciele krakowskich szkół

Przykładowe projekty:

- *Webinary dla nauczycieli oraz wychowawców, dotyczące wsparcia psychicznego i rozwojowego w życiu zawodowym,*
- *Gra terenowa dla dzieci i młodzieży z krakowskich szkół, której celem jest promowanie aktywnego trybu życia,*
- *Spotkania międzypokoleniowe, mające na celu wymianę doświadczeń oraz wzajemne wsparcie w rozwoju młodzieży oraz seniorów,*
- *Praktyczne szkolenia z reagowania w sytuacjach atypowych w życiu codziennym, z elementami symulacji i pierwszej pomocy (działania z zakresu poprawy bezpieczeństwa na rzecz m.in. kobiet, seniorów, rodzin z dziećmi).*
- *Warsztaty z reagowania w sytuacjach kryzysowych i ekstremalnych tj. terroryzm.*

Cel szczegółowy III: Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w sieci.

L.P.	Cel operacyjny:	Tak, aby:	Proponowane metody działań:	Grupa docelowa:
1.	zwiększenie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych	zbudować świadomość w zakresie cyberzagrożeń, poszerzyć wiedzę i kompetencje w ich rozpoznawaniu oraz unikaniu, a także ukształtować właściwe postawy w zakresie korzystania z urządzeń elektronicznych	szkolenia, webinary	mieszkańcy Krakowa
2.	zwiększenie kompetencji dzieci i młodzieży w zakresie odpowiedzialnego korzystania z Internetu	edukować na temat zagrożeń, jakie niesie za sobą bezrefleksyjne korzystanie z Internetu, budować świadomość obywateli na temat cyberprzemocy, cyberbullyingu, phishingu i innych zjawisk niebezpiecznych	interaktywne warsztaty, zajęcia edukacyjne, kampania społeczna	mieszkańcy Krakowa, w szczególności uczniowie i ich rodzice oraz nauczyciele krakowskich szkół

Przykładowe projekty:

- Szkolenia z zakresu o bezpiecznym poruszaniu się w cyberświecie,
- Webinary obejmujące tematykę nowości technologicznych oraz korzyści i zagrożeń wynikających z postępu sztucznej inteligencji,
- Kampania społeczna, poruszająca temat cyberprzemocy i cyberataków,
- Interaktywne warsztaty dla dzieci i młodzieży dotyczące manipulacji informacyjnej w social mediach (np. gra strategiczna, gra planszowa).

Cel szczegółowy IV: Promocja Programu wśród mieszkańców Krakowa.

L.P.	Cel operacyjny:	Tak, aby:	Proponowane metody działań:	Grupa docelowa:
1.	podniesienie poziomu świadomości dotyczącej Programu pn. „Bezpieczny Kraków”	Program pn. „Bezpieczny Kraków” był rozpoznawalną marką wśród mieszkańców miasta Krakowa	strona internetowa, media społecznościowe, kampania promocyjna, kampania billboardowa i citylight, imprezy plenerowe, materiały promocyjne	mieszkańcy Krakowa

Przykładowe projekty:

- *Bieżąca foto-relacja oraz wideo-relacja z organizowanych projektów,*
- *Aktualizacja informacji dotyczących poszczególnych działań na social mediach Programu „Bezpieczny Kraków” oraz na stronie „Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa”,*
- *Realizacja kampanii promocyjnej, obejmującej wszystkie realizowane projekty.*

VII.Ewaluacja i koordynacja Programu.

Ewaluacja to praktyczny proces oceny, który sprawdza, czy projekt osiągnął założone cele. Program „Bezpieczny Kraków” będzie co roku monitorowany przez zewnętrzną instytucję wybraną na podstawie analizy ofert. Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 1126/2024 z dnia 15 kwietnia 2024 roku w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział pełniąc rolę koordynatora Programu będzie nadzorować jego realizację w okresie od stycznia 2025 do grudnia 2028 roku. Powołana Rada Programowa zatwierdzać będzie bieżące harmonogramy i oceni sprawozdania z realizacji, które co roku trafią do Prezydenta Miasta Krakowa.

VIII.Finansowanie Programu.

Cel szczegółowy:	2025:	2026:	2027:	2028:
Cel szczegółowy I: Podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego	400 000,00 zł	350 000,00 zł	400 000,00 zł	500 000,00 zł
Cel szczegółowy II: Zwiększenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej oraz udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.	380 000,00 zł	400 000,00 zł	440 000,00 zł	400 000,00 zł
Cel szczegółowy III: Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w sieci	150 000,00 zł	280 000,00 zł	180 000,00 zł	200 000,00 zł
Cel szczegółowy IV: Promocja Programu wśród mieszkańców Krakowa	300 000,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł	320 000,00 zł
Ewaluacja Programu	70 000,00 zł	70 000,00 zł	80 000,00 zł	80 000,00 zł
Razem	1 300 000,00 zł	1 400 000,00 zł	1 400 000,00 zł	1 500 000,00 zł

Szacunkowy koszt realizacji Programu pn. „Bezpieczny Kraków” na lata 2025-2028:

2025: 1 300 000,00 zł,

2026: 1 400 000,00 zł,

2027: 1 400 000,00 zł,

2028: 1 500 000,00 zł,

RAZEM lata 2025-2028: 5 600 000,00 zł

IX. Ryzyka dla Programu.

Cel szczegółowy:	Nazwa ryzyka zagrażającego realizacji Programu:	Wskaźnik:	Ryzyko:	Skala oceny ryzyka (1-7)
I. Podniesienie kompetencji uczestników ruchu drogowego	Niskie zainteresowanie szkoleniami w zakresie bezpiecznego ruchu drogowego.	Wskaźnik obrazujący poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy przez uczestników szkoleń i warsztatów realizowanych w ramach celu szczegółowego I Programu BK. Wartość bazowa wskaźnika 60%.	niepowodzenie, niewykonanie planowanych lub wymaganych metodyką działań (F4)	3
II. Zwiększenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej oraz udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia.	Niskie zainteresowanie szkoleniami w zakresie samorozwoju, relacji międzyludzkich oraz sytuacji atypowych.	Wskaźnik obrazujący poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy przez uczestników szkoleń i warsztatów realizowanych w ramach celu szczegółowego II Programu BK. Wartość bazowa wskaźnika 60%.	cele nieosiągnięte, niskie uczestnictwo (F5)	3
III. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń w sieci	Niskie zainteresowanie szkoleniami w zakresie cyberbezpieczeństwa.	Wskaźnik obrazujący poziom satysfakcji z uzyskanej wiedzy przez uczestników szkoleń i warsztatów realizowanych w ramach celu szczegółowego III Programu BK. Wartość bazowa wskaźnika 60%.	niepowodzenie, niewykonanie planowanych lub wymaganych metodyką działań (F4)	3
IV. Promocja Programu wśród mieszkańców Krakowa	Niska rozpoznawalność Programu, co wiąże się z niskimi frekwencjami podczas projektów.	Wskaźnik obrazujący poziom znajomości Programu „Bezpieczny Kraków” - mierzony na podstawie badań opinii publicznej, rozpoznawalność Programu docelowo powinna być na poziomie większym lub równym 10%.	niepowodzenie, niewykonanie planowanych lub wymaganych metodyką działań (F4)	3

X. Interesariusze Programu.

Interesariuszami Programu są osoby mieszkające na stałe lub tymczasowo w Krakowie, związki i stowarzyszenia tych osób, a także organizacje społeczne oraz instytucje publiczne. Konkretnie grupy docelowe zostały precyzyjnie określone w ramach celów operacyjnych.